

1585

2den Beh. af Lovf. ang. Landboernes Pligtfforlser og Pligtarb. m. m.

1586

rede nu i Almindelighed kun udføres ved Licitation og derhos altid kunne og heldigst bør udføres ved Licitation. For at fatte mig kort skal jeg benytte omtrent de samme Udtryk, som ere brugte i Betænkningen, hvor det siges, at der i det Hele taget ved saadanne Kommunalarbejder, hvor det ikke er Tiden om at gjøre, og hvor man har Tid nok til at lade Konkurrencen komme til at virke, ingen Grund er til at kræve et mere byrdefuldt Naturalarbejde, men at man med Hensyn til dem bør gaa frem i Kommunallovens Månd og altsaa lade Arbejdet udføre ved Licitation. Dette gjaelder saaledes om Transport af Brændsel og om Transport af Materialier til Skolebygninger og Fattighuse o. s. v. hvilket vistnok nu næsten alle Steder bortliciteres samtidig med, at Bygningsarbejdet bortliciteres, og det gjaelder ligeledes om det Gængdagsarbejde i samme Retning, som er nævnt længere nede i Paragrafen. Hvad Alttarbejde angaar, da er det allerede i Loven af 29de Marts 1867 udtalt som Regel, at dette Arbejde skal udføres efter Afford med ledede Folt, og saavidt Udvalget har kunnet erfare, er dette ogsaa den mest hensigtsmæssige og praktiske Maade at udføre den Art af Arbejde paa. Af de forskjellige Præstationer, der nævnes i § 23, bliver saaledes kun Befordring af Lægen og af Jordenoderen, naar disse hentes til fattige Syge, eller naar vedkommende Syge ikke selv har Hest og Bogn, tilbage. Jeg skal her i Forbigaaende bemærke, at der ganske vist, som nævnt i Lovforslaget, staar: „vedkommende Syge“ men Meningen heraf maa dog naturligvis være, at selv om det er en Person, der er syg i et Hus, hvor Familiefaderen ikke har Hest og Bogn, maa Sognet ogsaa komme ham til Hjælp. Der bliver herefter kun af Tilfælde, hvor Kjøerler fremdeles skulle udredes in natura, de Tilfælde tilbage, som Udvalgets Flertal har optaget i sit Forslag under Nr. 29, og saa bliver der desuden tilbage Spørgsmaalet om Udførelsen af Betarbejde. — Nu er Udvalget ganske vist af den Mening,

at den rette Maade at udføre Betarbejde paa, hvad jo ogsaa Betøveren antyder, er gennem Entreprise efter Licitation. Men det turde dog maaske anses for at være en temmelig haard Fremgangsmaade over for mange Kommuner nu med eet Slag at paabyde alt Naturalarbejdes Affkæffelse. I de Erklæringer over Sagen, som Udvalget er blevet bekendt med, er der ogsaa yttret meget forskellige Meninger om dette Spørgsmaal. I Motiverne til Regjeringens Lovforslag er det derhos udtalt, at Betarbejde in natura i og for sig maa kunne benyttes, men blot ikke paa den Maade, at Veiene inddeles saaledes, at hver Hartkornbruger erholder sit bestemte Stykke til Bedligeholdelse. Ministeriet er altsaa derved gaaet ud fra den Antæelse, at denne sidste Maade at udføre Betarbejde paa er mindre heldig, hvorimod ligefrem Flængsarbejde er at foretrække derfor. Udvalgets Flertal er nu vistnok for en stor Del af en modsat Mening, men de enkelte Medlemmers Mening har ganske vist ikke saa Meget at betyde i denne Retning som de mange forskellige Erklæringer, der foreligger, men som unegtelig ere meget modsridende. Medens der er enkelte Erklæringer fra de kommunale Autoriteter, der gaa i samme Retning som Regjeringens Forslag, er der derimod mange andre, der absolut fordomme Flængsarbejdet og paastaa, at den anden, nysnævnte Maade at gjøre Naturalarbejde paa er den ene rigtige. Udvalgets Flertal har under disse Omstændigheder troet, at man burde tillade begge Maader, men med den nærmere Begrændsning, at Arbejderne ikke, saaledes som Kjøerler til Jordenoderen og til Lægen, skulle betales, men foretages uden Betaling af Hartkornbrugerne alene, og herpaa gaar Forslaget under Nr. 31, ud. — Under Nr. 32 har et æret Mindretal i Udvalget her ved Siden af mig (Vonne) stillet et Forslag, som gaar ud paa, at det med Hensyn til Betarbejdets Udførelse skal have sit Forblivende ved Loven af 21de Juni 1867 § 9. Meningen hermed skal vistnok omtrent være den